

Folkedomstolen hørte ikke på ordfører-Rune:

«Dommen» ble ja til å la barentsolja ligge

I en kunstig rettssal, har staten og miljøorganisasjonene kran-glet om oljeutvinning i Barentshavet. Til slutt var dommen klar: Olja skal bli liggende.

OLE-TOMMY PEDERSEN
otp@finnmarken.no

KIRKENES: Dag tre lørdag var dommens dag under kunstner Morten Traaviks prosjekt «Århundrets rettssak», der en folkedomstol ble invitert til å ta stilling til oljeutvinning i Barentshavet.

Publikumsplassene i den utendørs rettssalen var fullsatt hver av de tre dagene, og avstemningen ble jevn. Argumentene fra partene sto helt steilt mot hverandre fra aktors og forsvarers vitner. Og publikum delte seg også ikke så langt over midten.

- Da reiser vi oss for domsavsigelse, sa regissør og administrator Morten Traavik etter at tellekorpsset hadde gjort jobben sin.

Det viste et 60/40-flertall hos publikum. Det ble avgitt 74 stemmer for at å åpne for utvinning er grunnlovsstridig, mens 49 stemte nei.

- Det betyr at utvinningsplanene må stanses med umiddelbar virkning. Det er ingen mulighet for å anke domme fra folkedomstolene videre, avsluttet Traavik, til jubel fra salen.

- Flere ble overbevist

Advokat Morten Grønsvig, som har jobbet mye med offshore og maritim industri, tok tapet med fatning. For ham ble det en temmelig uvanlig runde i retten, men til tross for sprelske rammer, ble sirkuset balansert med seriøse argumenter fra vitneboksen.

- Egentlig var utfallet overraskende jevnt. Jeg hadde trodd at publikum på en kulturfestival kanskje hadde mer radikale holdninger, og sto mer på miljøbevegelsens side. Men folk som bor her, relaterer seg tydeligvis til dette med mulighet for arbeidsplasser eller tap av jobber.

Samtlige inviterte politikere, med unntak av Sør-Varanger-ordfører Rune Rafaelsen, sa nei til å vitne i saken. Oljebransjen var også skeptisk til at det ble for mye teater. Det syns ikke Grønsvig.

OLJENS SAK: Ordfører Rune Rafaelsen (Ap) snakket varmt om oljeutvinning i Barentshavet fra vitneboksne.

- Dette var en veldig spennende måte å få belyst problemstillingen på - mye artigere enn en vanlig paneldebatt eller Dagsnytt 18-krangel, sier han.

- Og så hørte jeg fra flere som i utgangspunktet var veldig på miljøbevegelsens side, at de fikk seg en tankevekker da de hørte argumentene for. Sånn sett tror jeg Traavik har fått til det han ville.

- Fullt mulig med CO2-lagring

For miljøorganisasjonene bak søksmålet fins det ingenting som heter miljøvennlig utvinning av olje. De viser til at temperaturen på jorda er på vei opp i ekspresstempo, og at bremsene må på.

Motparten er ikke uenig i ak-

kurat det, men mener oljeutvinning i Barentshavet helt fint kan gjøres på en miljøvennlig måte. Dessuten ser de demokratiske problemer med et søksmål som altså også skal opp på ordentlig, hvor domstolene inviteres til å overprøve et flertall i Stortinget.

I hovedsak anførte forsvarers vitner at CO2-lagring er fullt mulig teknologisk, det er bare et spørsmål om penger, altså om samfunnet vil betale det det koster å rydde opp etter seg.

Og en framtid med ringvirkningene av at hundre tusen jobber i oljebransjen forsvinner om ti år dersom det ikke åpnes nye felter, blir også umulig for samfunnet å takle uten å fortsette med utvinning av fossile brensler, påpekte de.

PÅ Plass: Advokat Morten Grønsvig representerte staten, og Hans Petter Graver miljøbevegelsen under den fiktive rettssaken.